

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, 2018. június 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A folytatólagosan elkövetett, az adóbevételt különösen nagy mértékben csökkentő adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt **I. r. vádlott neve** és társai ellen indult büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2017. november 20. napján kelt 5.B.130/2012/223. számú ítéletét a **1. Bt. "fa"** jogi személy vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Székesfehérvári Törvényszék, mint elsőfokú bíróság előtt 5.B.130/2012. számon öt vádlott ellen folyt büntetőeljárás. III. r. vádlottal szemben a bíróság 2012. szeptember 12. napján kelt és 2012. október 1. napján jogerős 5.B.242/2012/2. számú határozatával a büntetőeljárást - halála miatt - megszüntette. Az első fokú bíróság ítélete I. r. és II. r. vádlottra nézve *első fokon fellebbezés nélkül jogerőre emelkedett, és jogerőre emelkedett* **A.A.** egyéb érdekelt tekintetében is, ekként nem volt tárgya a másodfokú eljárásnak, melyben IV. r. és V. r. vádlott, valamint a **1. Bt. „fa”** jogi személy volt érintett.

A Székesfehérvári Törvényszék 2017. november 20. napján kihirdetett 5.B.130/2012/223. számú ítéletében bűnösnek mondta ki IV. r. vádlottat bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében (1978. évi IV. tv. 310. § (1) és (4) bekezdés) és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. tv. 276. §) V.rendű vádlottat bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében (1978. évi IV. tv. 310. § (1) és (4) bekezdés) és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. tv. 276. §). Ezért IV. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 6 hónap - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre, V. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte. A börtönbüntetésbe - annak végrehajtása esetére - IV.r. és V. r vádlott tekintetében is beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt, megállapította, hogy IV.r. és V.r. vádlott a kiszabott szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban a büntetés háromnegyed része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, IV.r. és V.r. vádlottakat előzetes mentesítésben részesítette, a **1. Bt. „fa”** jogi személlyel szemben 100.000.000.-Ft pénzbírságot szabott ki, a **1. Bt. „fa”** Raiffaisen Bank Zrt-nél vezetett ...számú bankszámlájára 1.145.883.305,- Ft tekintetében elrendelt zár alá vételt és **A.A.** egyéb érdekelt Kereskedelmi és Hitelbank Zrt-nél vezetett ...; ...; számú bankszámláira, továbbá a X. hrsz. alatti ingatlanra elrendelt zár alá vételt feloldotta. Rendelkezett a NAV Bünyügyi Főigazgatóság letéti számláján Pln.45/2008. számon kezelt 6.000.000.-Ft és a Pln.1/2009. számon kezelt 670.000.-Ft lefoglalásának megszüntetéséről és a 6.000.000.-Ft **A.A.** egyéb érdekeltnek, a 670.000.-Ft a **1. Bt. "fa"** felszámolójának, az **2. Kft**-nek történő kiadásáról, a bűnjelként kezelt iratokról és a bünyügyi költség viseléséről

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az elsőfokon eljáró ügyész a jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírság súlyosítása, IV. r. vádlott és védője a tényállás és a bűnösség téves megállapítása miatt, felmentés végett, V. r. vádlott és védője felmentésért, a 1. Bt. jogi képviselője a kiszabott pénzbírság mellőzése végett, a tényállás téves megállapítása és a téves minősítés miatt jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.80/2018/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést - helyes indokainál fogva - fenntartotta. Kifejtette, hogy a törvényszék a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le a bizonyítási eljárást, megemlítette, hogy ez elsőfokú eljárás 6 év fél éves elhúzódása relatív eljárási szabálysértés, mely azonban nem eredményezheti az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését. A mérlegeléssel megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel kiegészíteni indítványozta a NAV Fejér Megyei Igazgatósága által a 1. Bt.-nél 2007. január 1. és december 31. közötti időszakra, valamennyi adóra és költségvetési támogatásra - kivéve a 2007. január- március - kiterjedően lefolytatott bevallások utólagos vizsgálatára irányuló új eljárásban végzett és a NAV Kiemelt Ügyek Adóigazgatósága által a 1. Bt.-nél 2008. január 1. és december 31.közötti időszakra vonatkozóan ÁFA adónemben végzett bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzések megállapításainak adataival.

Rámutatott, hogy a törvényszék indokolási kötelezettségének eleget tett, e körben helyesen vetette el a IV. r. és V. r. vádlott védekezését és logikai hibát nem vétve fejtette ki hogy II. r. vádlott nyomozás során tett részletes feltáró jellegű, önmagát is terhelő vallomása mellett mely egyéb bizonyítékok támasztják alá IV. r. és V. r. vádlottak bűnösségét, melyre figyelemmel rámutatott, hogy a IV. r. és V. r. vádlottak és védőik felmentésre irányuló fellebbezéseik eredményre nem vezethetnek.

A terheltek bűnösségére vont következtetést okszerűnek, a bűncselekmény minősítését és megnevezését az anyagi jog szabályainak megfelelőnek tartotta.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság helyállóan ismerte fel a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket, azonban eltúlzott jelentőséget tanúsított az időmúlásnak, s erre tekintettel IV. r. és V. r. vádlottakkal szemben rendkívül méltányos büntetéseket szabott ki.

Az 1978. évi IV. tv. alkalmazásával egyetértett.

Kifejtette álláspontját arról, hogy a törvényszék ilyen tartamú döntése ellenére miért nem tartja érdemesnek a IV. r és V. r. vádlottakat az előzetes mentesítésre, ezért ezen ítéleti rendelkezéseket indokolatlannak találta.

A jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírság kapcsán rámutatott, hogy a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. tv. rendelkezéseinek figyelembevételével és a tényállás egybevetésével megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbírság összege kevesebb, mint a jogi személy által a bűncselekménnyel elért vagyoni előny 1/17-e, erre tekintettel a kiszabott pénzbírság összegének súlyosítását tartotta indokoltnak azzal, hogy az alkalmazott pénzbírság végrehajtásának érdekében a 1. Bt. „fa” bankszámlájára zár alá vételt kell elrendelni.

Rámutatott, hogy mivel a IV. r. és V. r. vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság a 1978. évi IV. tv-t alkalmazta, szükségtelen a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározására irányuló rendelkezés.

Összességében az elsőfokú bíróság ítéletének IV. r. és V. r. vádlottak vonatkozásában történő megváltoztatását indítványozta akként, hogy az ítélőtábla nevezett vádlottak büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítésre irányuló rendelkezéseket mellőzze, a 1. Bt.-vel szemben kiszabott pénzbírság összegét súlyosítsa, IV. r. és V. r. vádlottak vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezést mellőzze, a 1. Bt. „fa” bankszámlájára a pénzbírság erejéig a zár alá vételt rendelje el, egyebekben - a tényállás korrekciója mellett - az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

Másodfokon IV. r. vádlott védője, valamint V. r. vádlott és védője a korábban bejelentett fellebbezést visszavonták, emiatt a terhükre bejelentett fellebbezés hiányára figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete IV. r. vádlott tekintetében 2018. május 11. napján (Bf.29/2018/10. számú végzés) V. r. vádlottal szemben 2018. május 23. napján (Bf. 29/2018/12. számú) végzés jogerőre emelkedett.

A másodfokú bíróság a **nyilvános ülésén** megjelent **ügyész** a **1. Bt. „fa”** jogi személlyel kapcsolatban fenntartotta az átiratban foglaltakat, elsődlegesen a tényállás kiegészítésére tett indítványát emelte ki, melyből látszik, hogy a 2007-2008 években elrendelt NAV vizsgálat milyen eredményt hozott. Rámutatott, hogy a tényállásból kiderül, hogy 2006, 2007 és 2008 években a **1. Bt. „fa”** 1.758.489.000 Ft vagyoni hátrányt okozott, ez átlagban évente mintegy 600 millió forintos vagyoni hátrány. Ezt összevetve az elsőfokú bíróság által kiszabott 100 millió forintos pénzbírsággal, a joghátrányt csekélynek tekintette, figyelemmel arra, hogy a jogi személyekkel szemben alkalmazott intézkedésekről szóló törvény alapján a pénzbírság legkisebb mértéke legalább 500 ezer forint, legfeljebb pedig az elérni kívánt vagyoni előny értékének a háromszorosa lehet. Ez az összeg 5 milliárd forint körüli, melyhez képest a kiszabott pénzbírság nyilván az alsó határhoz áll közelebb. Álláspontja szerint a 100 millió forintos pénzbírság súlyosítása feltétlenül indokolt, tekintettel arra, hogy a jogi személy ezen pénzbevételből működött. Összefoglalva indítványozta, hogy az ítélet tábla a **1. Bt.-vel** szemben kiszabott pénzbírság összegét súlyosítsa.

A 1. Bt. „fa” jogi képviselője felszólalásában az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása téves megállapítása, illetőleg a kiszabott pénzbírság mellőzés érdekében bejelentett fellebbezést változatlanul fenntartotta. Fellebbezése indokaként elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az eredeti vádirat nem tartalmazott rendelkezést a **1. Bt.-vel** kapcsolatban, majd később derült csak ki, hogy ez az eljárás a **1. Bt.** ellen is folyik a 2001. évi CIV. törvénycikk alapján. Sérelmezte, hogy több mint fél évig teljesen jogellenesen volt lefoglalva az a pénz, aminek a sorsáról most tulajdonképpen az ítélet tábla döntenie fog. A vádirat első fejezetében leírt csalási tényállás miatti vádemelésre álláspontja szerint megalapozatlanul és jogellenes került sor, ugyanis az eljárás nyomozati szakában **B.B.** szakértő meg tudta volna mondani, hogy a **1. Bt. ÁFA** visszaigénylést soha nem hajtott végre. Sérelmezte, hogy e körben az eljárás megszüntetésére csak jóval később került sor. Álláspontja szerint a hat és fél évig tartó rendkívül hosszú eljárási tartam ellenére, - melyet nem az eljárás bonyolultsága és nagy terjedelme, hanem az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárásának lassúsága okozott - sem sikerült a jelen eljárás anyagával összhangban álló tényállást megállapítani az elsőfokú bíróságnak. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállását a II.r. vádlott nyomozati vallomására alapította - a tárgyalási szakban tett ettől eltérő tartamú írásbeli vallomást kirekesztve a vizsgálódás köréből -; nem tulajdonított azonban jelentőséget annak, hogy a nyomozás során a II.r. vádlottal szemben önálló adócsalás büntette miatt járt el a hatóság. Az eljárás nyomozati és bírói szakában a tanúk vallomása semmilyen olyan bizonyítékot nem tartalmazott, amely a II. r. vádlott vallomását alátámasztott volna, illetve a tanúk jelentős részének vallomása éppen azt támasztotta alá, hogy a **X.Y.** féle cégek és a **1. Bt.** között valóságos és hiteles üzleti kapcsolat zajlott. Kifejtette, hogy a vádnak azt kellett volna bizonyítania, hogy az I. és II.r. vádlott tudatosan és szándékosan összeszövetkezett azért, hogy a **1. Bt.** által átutalt **ÁFA-t** a II.r. vádlott a saját cégétől elsikkassza, azt visszaadja az I.r. vádlottnak, illetve a **1. Bt.-nek.** Ezt alátámasztó vagy erre utaló adat azonban egyáltalán nem volt, a vád aaptalanságát alátámasztó tanúk a fuvarozócégek képviselői voltak - a **C.C., D.D., E.E., F.F., G.G., H.H.** - akik elmondták, hogy kizárólag a II.r. vádlottal álltak üzleti kapcsolatban, a **1. Bt.** számukra csak szállítási cím volt. Az **I., IV., és V.r.** vádlottakat és a **1. Bt.-t** nem is ismerték. Ezért az a feltevés, hogy a II.r. vádlott csak a nevét adta az üzletek megkötéséhez fogalmilag kizárt. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ezeknek a tanúknak a vallomásával semmilyen vonatkozásban nem foglalkozott, pedig ezekből azt lehetett volna megtudni, hogy a II.r. vádlott és a **Bt.** üzleti kapcsolata teljesen valódi volt. 2006. évben a **3. Kft.** és

1. Bt. közötti ügyletekről a II.r. vádlott sem állította, hogy azok színleltek lennének. Ez a 512.539.000 Ft elkövetési érték, amelynek a figyelmen kívül hagyásával a vád tárgyává tett cselekmény tárgyi súlya is jelentős mértékben csökkenhetett volna.

Azt a tényállásban írt megállapítás - mely azt állapítja meg, hogy az I.r. vádlott azért, hogy az általa importált alapanyagok tekintetében is érvényesíthesse az ÁFA levonási jogát és ezzel a 1. Bt. által befizetendő ÁFA mértékét jogosulatlanul csökkentse, bevonta importőrként a II.r. vádlott által vezetett cégeket, hogy azt a látszatot keltse, hogy a tényleges importtevékenységet a 3. Kft. végezte - teljes mértékben téves és megalapozatlan. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság B.B. szakértő szakvéleményét elfogadta ítélezése alapjául, azzal a megállapításával azonban, melyben kifejtette, hogy a vádban a leírt módon ÁFA-t elcsalni nem lehet, nem foglalkozott. Felhívta a másodfokú bíróság figyelmét arra is, hogy a 1. Bt. az egyes kereskedői ügyleteknél a vételárat átutalta a II.r. vádlott cégeinek, innentől kezdve sem rálátása, sem módja, sem lehetősége nem volt arra, hogy az általa átutalt pénz sorsát nyomon kövesse, a II.r. vádlott előadásából pedig tudható, hogy mi történt az ÁFA-val. A bíróság a II.r. vádlott önmagát is terhelő nyomozati vallomását elfogadta, de azt nem vizsgálta meg, hogy igaz-e ez a vallomás. Álláspontja szerint megalapozatlan az ítéletnek az a megállapítása, hogy az I.r. vádlott fenti módszerrel biztosította azt, hogy a számlákban szereplő ÁFA-tartalom jelentős része visszajusson a Bt.-nek. Kifogásolta, hogy nem foglalt állást a bíróság abban a kérdésben sem és nem teljesítette indokolási kötelezettségét a tekintetben, hogy miből állapította meg azt, hogy a perbeli jogügyletek mind egytől egyig színleltek. Ebben az eljárásban azt lehetett megállapítani, hogy minden esetben volt szerződés, volt teljesítés, megérkezett az áru és volt fizetés is ÁFA-val együtt. E körben az Unió szabályok felhívásával hivatkozott arra, hogy az ÁFA csalás okán a levonási jogot az érintett jogalanytól csak akkor lehet megtagadni, ha a konkrét jogügylet vizsgálata során az nyer megállapítást, hogy az ÁFA csalást végrehajtó másik partner tevékenységéről tudott. Amellett, hogy ezek az érvek nem kerültek figyelembevételre, sérelmezte azt is, hogy a bíróság nem méltatta arra a 1. Bt.-t, hogy az ítéletében utaljon arra, hogy ezeket miért nem vette figyelembe. Hivatkozott még arra, is, hogy a II.r. vádlott csak azt vallotta, hogy egyedül a IV.r. vádlottnak adott pénzt, az I.r. vádlottnak nem, ezt az előadást ha igaznak is fogadjuk el, akkor is látni kell, hogy saját előadása szerint a vád tárgyává tett 1.758.489 Ft ÁFA-ról csak annak töredékét, legfeljebb néhány 10 millió forintot adott vissza a IV.r. vádlottnak. Felhozta, hogy arra semmilyen adat nincsen, hogy ezt a pénzt a IV.r. vádlott a 1. Bt.-nek vagy az I.r. vádlottnak továbbította volna, pedig a milliárdos nagyságrendű pénzeknek és a II.r. vádlott által elsikkasztott ÁFA-nak a 1. Bt. működésében meg kellett volna jelennie. Ezzel szemben az Adóhivatal adóslistán másfél milliárdos tartozással ott szerepel a 3. Kft., ennek az adóhiánynak a behajtására vagy e körben a felelősség megállapítására sem az Adóhatóság, sem a nyomozóhatóság egyetlen egy lépést nem tett. Azért nem, mert a X.Y. féle cégeknek nem volt vagyona, nem úgy mint a 1. Bt. esetében. Itt arról az ÁFA-ról van szó, amely a 3. Kft. számlájára befolyt, de amelynek a bevallását, illetőleg a befizetését a II.r. vádlott elmulasztotta. Rámutatott, hogy arra sincsen adat, hogy az I.r. vádlott a II.r. vádlottal megállapodott, összeszövetkezett volna arra, hogy ezen a módon csalják, illetve tulajdonítsák el az ÁFA-t, ilyen előadást a II.r. vádlott sem tett, így az ítélet hivatkozása, hogy a tényállás elsősorban az I. és II.r. vádlott nyomozati szakban tett vallomásán alapul, ugyancsak nem helytálló. Tévesnek és alaptalan megállapításnak találta továbbá az ítéletben, hogy az I. és II.r. vádlott ÁFA csalásban megállapodott volna, valamint hogy a II.r. vádlott által eltulajdonított ÁFA visszakerült a 1. Bt.-hez. Hivatkozottva a 2001. évi CIV. törvény 2. §-ában foglalt feltételek hiányára kijelentette, hogy a jogi személlyel szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazásával a törvényi feltételek teljes mértékben hiányoznak.

A tényállás további megalapozatlansága pedig álláspontja szerint abból is következik, hogy nem elegendő azt mondani - mint ahogy az elsőfokú bíróság ítéletében tette - hogy 877 db számla kiállítása valótlannul történt meg, minden egyes kereskedelmi ügyletet külön kellett volna bevizsgálni és az Európai Unió jogi szabályozásával egybevetni. A Kúria döntését is több esetben

ellentétesnek találta az Európai joggal. Álláspontja szerint az a körülmény, hogy a X.Y. féle cégek az ÁFA fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget nem kérdőjelezi meg, hogy valójában a hozzáadott értékadó értelmében önálló gazdasági tevékenységet folytattak, az Európai Bíróság állandó gyakorlata szerint az ilyen jogügyleteket egyenként kellett volna elemezni a vonatkozó objektív körülményeket figyelembe véve annak megállapítása érdekében, hogy sor került-e valamely szolgáltatás ellenérték fejében történő átadására. A realizált ügylet fogalmára - mely akkor valósul meg, ha a megrendelt árua szerződést kötöttek, a vételárat megfizették, az árut leszállították - hivatkozva kifejtette, hogy ebben az ügyben nincs olyan adat, ami ezt cáfolná, a II.r. vádlott 2008. novemberében tett azon nyilatkozata pedig, mely azt tartalmazza, hogy a cégek nevét adta az ügyletekhez, nem rontja le az előbbi tétel helyességét, mert a névadás esetén is megtörtént a szerződés megkötése, a vételár kifizetése és az áru leszállítása. Sérelmezte, hogy a bűncselekménnyel szerzett anyagi előnyt vagyonekhozás formájában el kellett volna vonni, ami azonban nem történt meg, pedig ha II. r. vádlott nyomozati vallomását vesszük alapul, akkor azt is meg kellett volna állapítania a bíróságnak, hogy a II. és IV.r. vádlott részesült a bűncselekmény anyagi hasznából. Álláspontja szerint ez támasztja alá azt, hogy az eredetileg a II.r. vádlott ellen indult büntetőeljárás hogyan fordult a 1. Bt. felé, az eljárás végén egyedül a Bt. maradt. Sérelmezte, hogy a több milliárd forint adót elcsaló és eltulajdonító II. r.vádlottal szemben kiszabott végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés ilyen tárgyi súlyú ügyben jelentős joghátránynak nem tekinthető.

Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében nem foglalkozott azokkal a beadványokban előterjesztett jogi érveléssel, amit hasonló tartalommal az eljárás korábbi szakaszaiban - kezdve a nyomozati szakot is - kifejtettünk, egy szóra sem méltatta a Bt. előadását illetőleg jogi álláspontját, és nem foglalkozott azokkal a döntésekkel, törvényhelyekkel, amelyekre hivatkoztak.

Végezetül megemlítette, hogy álláspontja szerint, mivel jelen ügyben nincs adóhiány - a 1. Bt.-t a továbbértékesítés tekintetében beszerzett áru vonatkozásában mindenképpen megillette volna az adólevonási jog. - és az adócsalás egy materiális bűncselekmény, adóhiány nélkül bármely más olyan tevékenység, ami erre irányul, az büntetőjogilag nem értékelhető.

A fellebbezési főügyészség jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírság súlyosítására irányuló indítványával kapcsolatban annyit nyilatkozott, hogy az álláspontja szerint a Bt.-vel szemben az ítéletben pénzbírságot nem is lehetett volna alkalmazni.

Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság eljárásában fellebbezés már kizárólag az ítéletnek a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedésre vonatkozó rendelkezése ellen irányul, a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. tv. 20. § (1) bekezdése alapján az ítéletnek csak ezt a részét vizsgálta felül, figyelemmel arra is, hogy a (3) bekezdés szerint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállást megalapozatlanság [Be. 351. § (2) bek.] esetén állapíthat meg, ha a felvett bizonyítás alapján a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedés mellőzésének van helye.

E korlátozott felülbírálatnak az eredményeképpen az ítélőtábla az ügyészi súlyosítási fellebbezést nem találta alaposnak és nem alapos a jogi személy képviselőjének a jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírság mellőzése érdekében bejelentett fellebbezése sem.

A jogi személy képviselője a jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírság mellőzése érdekében bejelentett és a nyilvános ülésen is fenntartott fellebbezésében az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadta és a bizonyítékok újraértékelését indítványozta, egyben vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, amikor arra hivatkozott, hogy a vádlottak - különösen I. r. vádlott - nem követtek el adócsalást, következésképpen a 1. Bt. sem részesülhetett a jövedelemből és eljárási kifogásokat hozott fel II. r.vádlottal szemben.

Az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendtartási szabályoknak megfelelően folytatta le, bizonyítási tevékenysége során olyan abszolút hatályon kívül helyezést eredményező hibát nem vétett, mely a felülbírálatot akadályozta volna. Kétségtelen tény, hogy a büntetőeljárás hosszú időtartama a tisztességes eljárás követelményébe ütközik - ahogy erre az elsőfokú bíróság is helyesen hivatkozott - ez azonban a büntetés kiszabás során ró olyan kötelezettséget a bíróságra, mivel ez a többlethátrányok semlegesítésére alkalmas, lényegesen enyhébb büntetéssel orvosolható. Az önmagában még relatívnak sem tekinthető eljárási szabálysértés kiküszöbölésére az elsőfokú eljárásban sor került, jelen eljárásban már nem sérelmezhető és nem vizsgálható, hogy a részbeni eljárás megszüntetésre a megszüntetési ok felmerülését követően jóval később került sor; annak sincs felülbírálatot akadályozó eljárásjogi vonzata, hogy eredetileg II. r.vádltott ellen indult az eljárás, majd később került büntetőeljárásba bevonásra I. r. vádltott és az általa képviselt 1. Bt.; a jogi személy képviselőjének korlátozott jogorvoslati jogosultsága (Be.324. § (1) bekezdés h) pont) és a korlátozott felülvizsgálatra figyelemmel sem vizsgálható, hogy az elsőfokú bíróság a II. r.vádltott a terhére rótt cselekményekért milyen joghátrányt alkalmazott és a vádltottakkal szemben sor került-e és vagyoni intézkedés alkalmazására.

Nem foghatott helyt a 1. Bt. „fa” jogi képviselőjének az adóhiány tényét vitató hivatkozása, mert - ahogy azt az elsőfokú bíróság is vizsgálta, - a tényállásban írt adóhiányt jogerős adóhatósági határozat állapította meg. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.433/2013/9. és a Kfv.V.35.414/2013/13. számú határozatai folytán végső soron a 1. Bt. adózónál általános forgalmi adó adónemben 2005. február 1. - 2007. március és 2008. január 1- 2008. december 31. időszakokra vonatkozó adóhiányt, adóbírságot és késedelmi pótlékot megállapító adóhatósági határozatai az alábbiak szerint emelkedtek jogerőre:

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal fejeér Megyei Igazgatósága a 1. Bt.-nél 2007. január 1. és december 31. közötti időszakra, valamennyi adóra és költségvetési támogatásra - kivéve: ÁFA 2007. január-március - kiterjedően lefolytatott bevallások utólagos vizsgálatára irányuló, új eljárásban végzet ellenőrzés eredményeként a 2014. március 13. napján jogerős 3562133746. számú határozatával a 1. Bt.-t 5.902.000.-Ft társasági adó, 542.115.000.-Ft ÁFA, 1.400.000.-Ft különadó, adókülönbözet, 271.057.000.-Ft adóbírság és 225.768.000 Ft késedelmi pótlék megfizetésére, míg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Ügyek Adóigazgatósága a 1. Bt.-nél 2008. január 1-től 2008. december 31. napjáig terjedő időszakra ÁFA adónemben elvégzett bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés eredményeként 2014. március 13. napján jogerős 2467376049. számú határozatával a 1. Bt.-t 491.389.000.-Ft - adóhiánynak minősülő adókülönbözet, 245.694.000.-Ft adóbírság és 204.972.000.-Ft késedelmi pótlék megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság fenti körülményeket is értékelte, amikor ezzel egyezően az adóhiány tényét megállapította, érvényesült a Be. 9. §- ában írt büntetőjogi felelősség önálló elbírálásának elve is, ugyanakkor megállapítható, hogy a büntetőeljárás ténymegállapításai a közigazgatási eljárás bizonyítékaival adekvátak voltak és a büntetőeljárás bizonyítékai közül több a közigazgatási eljárásban is felhasználható volt, ahogy arra a Kúria fent említett határozataiban hivatkozott is.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat körültekintően, logikai hibáktól mentesen értékelte és annak eredményeként mérlegeléssel, indokolási kötelezettségének is eleget téve megalapozott tényállást állapított meg, mely a felülmérlegelés tilalmára is tekintettel irányadó a felülbírálat során, így a jogi képviselő megalapozatlanságra történő hivatkozása sem foghatott helyt.

A törvényszék a széles körű bizonyítási eljárás eredményeképpen megalapozottan megállapított tényállása szerint II. r., illetve az ő utasításra a **I.I.** a **3.** Kft., a **4.** Kft., valamint a **5.** Kft nevében

2006. februárjától 2008. szeptemberéig terjedő időszakban a **1. Bt.** részére összesen 877 db valótlan tartalmú számlát állított ki és adott át, melyek áfatartalmának az adóbevallásban előzetesen felszámított áfaként való szerepeltetésével **I. r. vádlott neve** az adóbevételt áfa adónemben a **3. Kft.** számláihoz kapcsolódóan 2006. évben 512.539.000.-Ft-tal, 2007. évben 406.568.000.-Ft-tal, összesen 919.107.000.-Ft-tal, a **4. Kft.** számlái tekintetében 2007. évben 131.100.000.-Ft-tal, míg a **5. Kft.** számláival 2007. évben 232.803.00.-Ft-tal 2008. évben 475.479.000.-Ft-tal, összesen 708.282.000.-Ft-tal, a három évben összesen 1.758.489.000.-Ft-tal csökkentette.

A tényállásban írtak szerint a **1. Bt.** képviselője olyan szándékos bűncselekményt követett el, mely a jogi személy tényállásban írt mértékű előnyszerzését biztosította.

Az ítéletábra megállapította, hogy a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. tv. § (1) bekezdése 1. pontja szerint a **1. Bt.** e tv. alkalmazása szempontjából jogi személynek minősül, ekként alkalmazhatóak rá e törvény rendelkezései.

A bíróság által megállapított tényállással összefüggésben vizsgálta az ítéletábra, hogy fennállnak-e a feltételei a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazásának.

A jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről 2001. évi CIV. törvény 2. § (1) bekezdése szerint jogi személlyel szemben az e törvényben meghatározott intézkedések a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (a továbbiakban: Btk.) és - a 2013. július 1-jét megelőzően elkövetett bűncselekmények vonatkozásában - a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényben meghatározott szándékos bűncselekmény elkövetése esetén alkalmazhatók, ha a bűncselekmény elkövetése a jogi személy javára előny szerzését célozta vagy eredményezte, vagy a bűncselekményt a jogi személy felhasználásával követték el, és a bűncselekményt a jogi személy vezető tisztségviselője vagy a képviseletre feljogosított tagja, alkalmazottja, illetve tisztségviselője, cégvezetője, valamint felügyelőbizottságának tagja, illetve ezek megbízottja a jogi személy tevékenységi körében követte el. A (2) szerint az (1) bekezdésben meghatározott eseteken kívül a törvényben meghatározott intézkedések alkalmazhatók akkor is, ha a bűncselekmény elkövetése a jogi személy javára előny szerzését eredményezte, vagy a bűncselekményt a jogi személy felhasználásával követték el, és a jogi személy vezető tisztségviselője vagy a képviseletre feljogosított tagja, alkalmazottja, illetve tisztségviselője, cégvezetője, valamint felügyelőbizottságának tagja a bűncselekmény elkövetéséről tudott. A 3. § (1) bekezdés c.) pontja alapján, ha a bíróság a 2. §-ban meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben büntetést szab ki, megrovást vagy próbára bocsátást alkalmaz, elkobzást vagy vagyonekobzást rendel el, a jogi személlyel szemben pénzbírságot alkalmazhat.

A törvény miniszteri indoklása kifejti, hogy a törvény kiindulási alapként kezeli azt a tételt, hogy a jogi személy sajátos büntetőjogi felelőssége főszabályként nem önálló, hanem származékos: büntetőjogi szankcionálására - a törvényben meghatározott kivételekkel - csak akkor nyílik lehetőség, ha van olyan természetes személy, akivel szemben büntetőeljárást lehet folytatni, és e természetes személy hagyományos értelemben vett büntetőjogi felelősségéhez kapcsolható a jogi személy büntetőjogi szankcióval sújtása. Ebből következik, hogy a büntetőeljárás a természetes személlyel szemben folyik, az eljárásnak a természetes személy az alanya, így a jogi személlyel szemben a hagyományos értelemben vett büntetőeljárás nem folyik: a jogi személy az eljárásban nem terhelt, vele szemben nyomozást elrendelni, folytatni, megszüntetni, vádat emelni, vádemelés helyett más ügyészi jogkörbe tartozó szankciót alkalmazni nem lehet.

A jogi személy a büntetőeljárásban főszabályként annak a természetes személynek az eljárási helyzetét osztja, akire tekintettel a jogi személlyel szemben az intézkedés szükségessége, lehetősége felmerül.

A törvény a természetes személyek bűncselekményeit e személyeknek a jogi személyhez való kapcsolatuk alapján a jogi személynek a terhére is rója. A jogi személlyel szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazható, ha a természetes személy elkövető, mint a jogi személy vezető tisztségviselője követi el a bűncselekményt és megállapítható a jogi személy gazdagodása, azaz vagyoni előny szerzése úgy, hogy a jogi személy ügyvezetésére feljogosított tagja a bűncselekmény elkövetéséről tudott. A természetes személy cselekményének - az itt írt esetekben történő - beszámítása a jogi személynek, a jogi személy helytállási kötelezettségét teremti meg. A jogi személy felelőssége a bűncselekményt megvalósító személyhez való kapcsolatán, illetve azon a tényen alapul, hogy a bűncselekmény folytán gazdagodott, vagyoni előnyhöz jutott. A jogi személy felelőssége és a természetes személy felelőssége egymás mellett érvényesül, azaz a természetes személy elkövető büntetőjogi felelősségre vonása nem zárja ki a jogi személlyel szemben szankció alkalmazását, és a jogi személlyel szemben szankció alkalmazása folytán nem enyészik el a természetes személy büntetőjogi felelőssége.

Fentiek egybevetésével megállapítható, hogy a jogi személlyel szembeni intézkedés így pénzbírság kiszabásának a törvényi feltételei fennállnak.

Ugyancsak a megalapozottan megállapított tényállással összefüggésben vizsgálta az ítélőtábla, hogy az alkalmazott pénzbírság mértéke megfelel-e a jogszabályoknak és az intézkedés céljának.

A jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről 2001. évi CIV. törvény 6. § (1) bekezdése alapján a jogi személlyel szemben kiszabható pénzbírság legnagyobb mértéke a bűncselekménnyel elért vagy elérni kívánt vagyoni előny értékének a háromszorosa, de legalább ötszázezer forint.

Az elsőfokú bíróság által 100.000.000.-Ft-ban meghatározott pénzbírság a törvényi keretek között, az alsó határhoz van közelebb, annak 20 szorosa, a lehetséges maximumnak nem egész 1/17-ed része.

A jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedések egyik fő célja, hogy a jogi személytől a bűncselekmény elkövetése útján szerzett vagyoni előnyt elvonja, amellet, hogy további jogsértések elkövetését megelőzze. A háromszoros mérték jelzi, hogy a pénzbírság célja nem pusztán a vagyoni előny elvonása, hanem egyidejűleg represszív jellegű szankció is, amelynek célja a további jogsértések megelőzése az elrettentésen keresztül, a felső határ relatív meghatározásának indoka a jogi személyek méretének, gazdasági tevékenységének, pénzügyi hátterének különbözősége; az alkalmazható pénzbírság felső határa tételesen nem határozható meg, hiszen egészen más mértékű pénzbírsággal érhető el az intézkedés célja egy családi kft.-vel, mint egy multinacionális részvénytársasággal szemben. A bíróság a pénzbírság kiszabásánál az alsó és a felső határ között szabadon dönthet annak mértékéről, így elképzelhető, hogy annak mértéke nem éri el az elért vagyoni előny mértékét, hanem az alatt marad. A nemzetközi jogi kötelezettségeink megkövetelik a bűncselekményből származó vagyoni előny minden lehetséges esetben történő elvonását, adott esetben a jogi személytől is.

Ezt a természetes személlyel szemben indult büntetőeljárás keretében adott esetben a jogi személy vagyonát is érintő vagyonelkobzás biztosítja.

A jogi személlyel szemben alkalmazandó szankció feladata tehát nem a vagyoni hátrány kiküszöbölése, arra a vádlottakkal vagy a jogi személlyel szembeni vagyonelkobzás alkalmazásával kerülhetett volna sor, mely azonban - a vádlottakkal szembeni szankciót nem érintő - korlátozott

felülbírálatra figyelemmel nem vizsgálható felül, valamint a 1. Bt. pénzvagyonának más célra történt zár alá vételére figyelemmel nem alkalmazható.

Az elsőfokú bíróság összességében helyesen mérlegelte milyen érvek mentén, milyen összegű bírságot alkalmaz, annak súlyosítására és enyhítésére sem látott indokot a másodfokú bíróság.

A 1. Bt. felszámolási eljárás alatt áll, a NAV a 1. Bt. képviselője által okozott adóhiány - adóbírsággal és késedelmi kamattal növelt - összegére - a felszámoló által nyilvántartásba vett és a törvényi rendelkezések folytán első helyre rangsorolt - hitelezői igényt jelentett be, melynek megtérülése a bíróságnak a 1. Bt. több mint 1 milliárd forint bankszámlapénz vagyonának zár alá vételét feloldó döntése folytán realizálható. Mivel a költségvetés adóbevételének egyidejű csökkenésével járt a jogi személynél jelentkező bűncselekményből származó vagyoni előny, az elsőfokú bíróság által alkalmazott 100.000.000,-Ft pénzbírságnál nagyobb összegű pénzbírság alkalmazására nem kerülhetett sor.

A 1. Bt. bankszámlapénze zár alá vételére vagyonekobbzás biztosítására céljából került sor, vagyonekobbzás alkalmazására azonban a jogi személlyel szemben - fentebb írtak okán - nem került sor. A Be. 160. § (1) bekezdés c) pontja szerint a zár alá vételt fel kell oldani, ha az eljárást vagyonekobbzás alkalmazása nélkül fejezték be. E bankszámlapénz zár alá vételére - a fellebbviteli főügyészség által indítványozottak szerint - a jogi személlyel szemben előreláthatólag alkalmazásra kerülő pénzbírság végrehajtásához szükséges pénzeszközre a Be. 159. § (2) bekezdése és a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről 2001. évi CIV. törvény 11. § (1) bekezdése alapján akkor kerülhetne sor, ha alaposan tartani lehet attól, hogy a kielégítést megghiúsítják. Tekintettel arra, hogy a kielégítés megghiúsítását az eljárás adatai nem valószínűsítik, az ítéletábra az erre irányuló főügyészségi indítványnak nem adott helyt.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítéletábra a Székesfehérvári Törvényszék 2017. november 20. napján kihirdetett 5.B.130/2012/223. számú ítéletét a 1. Bt. "fa" jogi személy vonatkozásában a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta, végzésének indokolása a Be. 371. § (4) bekezdésén alapul.

Győr, 2018. június 6.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

Szalai dr. Joánovits Krisztina sk.
előadó bíró

Dr. Vajda Edit sk.
bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Székesfehérvári Törvényszék 2017. november 20. napján kihirdetett 5.B.130/2012/223. számú ítélete a 1. Bt. "fa" jogi személy vonatkozásában 2018. június 6. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2018. június 6. napján

. Széplaki László sk.
a tanács elnöke